

**Toelichting bij ontwerp-onteigeningsbeschikking
N264.36 deel Nieuwedijk.**

Het (concept) Statenvoorstel 38/26 A vormt een onlosmakelijk onderdeel van de ontwerp-onteigeningsbeschikking. Dit Statenvoorstel van Gedeputeerde Staten, zal na terinzagelegging van de ontwerp-onteigeningsbeschikking met bijbehorende stukken en de eventuele zienswijzennota aan Provinciale Staten ter besluitvorming worden voorgelegd. De definitieve versie van het Statenvoorstel zal op onderdelen daarom kunnen wijzigen of worden aangevuld.

Dit concept Statenvoorstel is nog geen voorstel aan Provinciale Staten. Het is de toelichting bij het ontwerp van de onteigeningsbeschikking. Het geeft aan hoe het voorstel eruit zal komen te zien. De opgenomen beslispunten voor Provinciale Staten zijn dan ook nog niet aan de orde.

Toelichting bij de bijlagen:

De zienswijzennota wordt na de terinzageleggingsprocedure opgesteld en is daarom nog niet als bijlage aan het conceptvoorstel gehecht.

Statenvoorstel 38/26 A

Datum

PM 2026

Documentnummer

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : PM 2026

PS-vergadering : *Wordt ingevuld door de griffie*

Onderwerp

Onteigeningsbeschikking 'N264.36 deel Nieuwedijk' ten behoeve van de realisatie van het bestemmingsplan 'N264 deeltraject 1' in de gemeente Maashorst.

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Datum

PM 2026

Documentnummer

Programma

Majeure projecten en

Ontwikkelbedrijf

Samenvatting

Dit voorstel betreft het geven van een onteigeningsbeschikking, welke betrekking heeft op de voorgenomen onteigening van onroerende zaken in de gemeente Maashorst. Het geven van een onteigeningsbeschikking is op grond van artikel 11.4 van de Omgevingswet een bevoegdheid van Provinciale Staten. De onteigeningsbeschikking wordt na uw besluit toegezonden aan de rechtbank met het verzoek om bekrachtiging.

De provincie Noord-Brabant is wegbeheerder van de provinciale weg N264 tussen Uden en Gennep. Op het deeltracé 'Nieuwedijk' ten noorden van Odiliapeel gaat de provincie maatregelen nemen ter verbetering van de verkeersveiligheid en doorstroming. Om deze maatregelen uit te voeren is op verzoek van de provincie Noord-Brabant het bestemmingsplan 'N264 deeltraject 1' (verder te noemen 'het bestemmingsplan') op 23 januari 2025 vastgesteld door de gemeente Maashorst. Het bestemmingsplan geeft een verkeersfunctie aan percelen zodat de gewenste infrastructuur kan worden gerealiseerd. Dit bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk.

Een groot deel van de percelen, die benodigd zijn voor de realisatie van het bestemmingsplan, zijn op minnelijke wijze verworven. Met overige grondeigenaren is de provincie in overleg om de percelen op minnelijke wijze te verwerven. Dit overleg heeft nog niet tot (volledige) overeenstemming geleid. Om ervan verzekerd te zijn dat de verkeersmaatregelen tijdig gerealiseerd kunnen worden, is het opstarten van de onteigeningsprocedure noodzakelijk. Het doorlopen van deze procedure duurt ongeveer 2,5 jaar. Parallel hieraan blijft de provincie proberen om tot minnelijke overeenstemming te komen.

De ontwerp-onteigeningsbeschikking met bijbehorende stukken is toegezonden aan belanghebbenden en heeft gedurende een periode van zes weken [datum PM tot en met datum PM] in de gemeente Maashorst ter inzage gelegen. [PM zienswijzen / PM aanpassingen].

Het voorstel

1. De onroerende zaken die zijn vermeld op de lijst te onteigenen onroerende zaken d.d. [datum] die behoort bij dit besluit, ter onteigening aan te wijzen op naam van de provincie Noord-Brabant;
2. PM In te stemmen met de zienswijzennota;
3. De rechtbank te 's-Hertogenbosch te verzoeken om dit besluit te bekrachtigen;
4. De rechtbank te 's-Hertogenbosch te verzoeken om de schadeloosstelling vast te stellen;
5. Gedeputeerde Staten op te dragen al datgene te doen (besluiten te nemen dan wel handelingen te verrichten) dat bijdraagt aan de totstandkoming en uitvoering van het door Provinciale Staten genomen onteigeningsbesluit, waaronder in elk geval:
 - a. de indiening (binnen 6 weken) van het verzoek tot bekrachtiging van dit besluit bij de rechtbank te 's-Hertogenbosch;
 - b. de bekrachtigingsprocedure te beëindigen voor de betreffende onroerende zaak als de grondslag of noodzaak van onteigening wegvalt;
 - c. de indiening van het verzoek aan de rechtbank tot vaststelling van de schadeloosstelling ten gevolge van de onteigening en de verdere afwikkeling van dat verzoek;
 - d. de indiening van het verzoek aan een notaris tot het verlijden van de onteigeningsakte en de verdere afwikkeling van dat verzoek.

Datum

PM 2026

Documentnummer

Aanleiding

Door de forse toename van het verkeer in de afgelopen decennia is de bestaande provinciale weg N264 ter hoogte van Odiliapeel onveiliger geworden en is bij de rotonde met de provinciale weg N277 (Middenpeelweg) de doorstroming in de spits slecht. Tijdens de spits gebruikt het verkeer soms het fietspad om de wachtrijen voor de rotonde met de N277 te vermijden. Ook is er sprake van gevaarlijke manoeuvres bij het inhalen van langzaam (landbouw) verkeer op de hoofdrijbaan. Het op- en afrijden bij de kruisingen met de Rogstraat en Rode Eiklaan en de diverse in- en uitritten op dit tracé levert vrijwel dagelijks gevaarlijke situaties op. Ook gebeuren er veel (bijna) aanrijdingen.

Om de verkeersveiligheid te vergroten, wordt de huidige rotonde N264/N277 omgebouwd waardoor een betere doorstroming op de N264 en op de N277 zal ontstaan. Met de aanleg van twee parallelwegen (gedeeltelijk aan de noordzijde en zuidzijde) van de N264 hoeft het meeste landbouwverkeer niet over de N264 te rijden en kruist het verkeer afkomstig van de uitritten of de zijwegen niet langer met het doorgaand verkeer op de N264.

Bevoegdheid

Het geven van een onteigeningsbeschikking is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Dit is bepaald in artikel 11.4 van de Omgevingswet.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet heeft geleid tot een aanzienlijke stelselwijziging ten aanzien van de ruimtelijke ordening in Nederland. Dit geldt ook voor de onteigening. Onder de voorheen geldende Onteigeningswet was het de Kroon die op verzoek van uw Staten middels een Koninklijk Besluit besloot tot onteigening. Met de

inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn het uw Staten zelf die tot een onteigening besluiten. Uw Staten zijn op [12 januari 2024](#) geïnformeerd (zie tevens [dagbericht 16 januari 2024](#)) over de gewijzigde procedure.

Datum

PM 2026

Documentnummer

Nadat uw Staten tot onteigening hebben besloten, dient de onteigeningsbeschikking binnen zes weken ter bekrachtiging naar de rechtbank te worden gestuurd.

Rollen en belangen

Categorie belang	Provinciale rollen
1. Bestuurlijk	Provinciale Staten zijn het bevoegd gezag bij het nemen van een onteigeningsbeschikking. Gedeputeerde Staten bereiden het besluit voor en leggen het ontwerp ter inzage.
2. Financieel	De provincie treedt op als financier en financieel manager voor het uitvoeren van het project. Daar hoort ook de grondverwerving en het voeren van de onteigeningsprocedure bij.
3. Wettelijk	De provincie is als wegbeheerder verantwoordelijk voor het doorlopen van de benodigde procedures om tot realisatie over te gaan. De provincie onderbouwt waarom onteigening proportioneel is, wat het onteigeningsbelang is, wat de noodzaak is en waarom onteigening urgent is. De provincie voert gesprekken met de grondeigenaren om te trachten de gronden op minnelijke basis te verwerven. De provincie draagt zorg voor het voorbereiden en voeren van de onteigeningsprocedure.
4. Beleid/uitvoering	Provinciale Staten hebben op 24 juni 2022 de hoofdstukken 4, 5 en 6 van de ' Nota grondbeleid 2022 ' vastgesteld. Op basis van dit besluit 14/22 is voor de realisatie van het infrastructurele werk de N264.36 de verwerving van noodzakelijke percelen gestart op basis van volledige schadeloosstelling, met onteigening als sluitstuk (paragraaf 6.6 en hoofdstuk 11 in de Nota). De provincie zorgt de daadwerkelijke projectrealisatie. Hier hoort ook het beschikbaar krijgen van de grondpositie bij.
5. Juridisch	De provincie treedt op als onteigenende partij. Als procespartij draagt ze zorg voor de opbouw van het onteigeningsdossier. De provincie dient er voor zorg te dragen dat de onteigeningsprocedure juridisch standhoudt.

Voor het nemen van een onteigeningsbeschikking zijn de volgende criteria van belang: onteigeningsbelang, noodzaak en urgentie. Als aan deze criteria wordt voldaan kan een besluit worden genomen. Een toelichting op de criteria vindt u hieronder:

Onteigeningsbelang

Om maatregelen tijdig te kunnen realiseren, is het bestemmingsplan 'N264 deeltraject 1' (herziene versie vastgesteld op 23 januari 2025) door de gemeente Maashorst vastgesteld. Dit bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De in de onteigening betrokken onroerende zaken hebben in het bestemmingsplan een toegesneden functie ('verkeer' en 'water') gekregen zodat de gewenste infrastructuur kan worden gerealiseerd. In de wijze van planuitvoering wordt inzicht verschaft door het bestemmingsplan en de in bijlage 2 opgenomen 'Zakelijke beschrijving'.

Datum

PM 2026

Documentnummer

Noodzaak

Om de verkeersmaatregelen in het vastgestelde bestemmingsplan te kunnen uitvoeren, is grond nodig. Er is in het wegontwerp rekening gehouden met een zo optimaal mogelijk ruimtebeslag, waarbij zo min mogelijk grond benodigd is. De provincie Noord-Brabant moet de eigendom, vrij van lasten en rechten, verkrijgen van de (gedeeltelijke) percelen die zijn vermeld in de bij deze beschikking behorende 'lijst van te onteigenen onroerende zaken'.

De provincie Noord-Brabant heeft inmiddels een groot deel van de benodigde percelen via minnelijke weg verworven. Met de overige eigenaren wordt het overleg voortgezet om deze onroerende zaken minnelijk in eigendom te verkrijgen. Dit overleg heeft voorsnog niet tot (volledige) overeenstemming geleid. Omdat niet aannemelijk is dat het overleg op afzienbare termijn tot vrijwillige eigendomsoverdracht gaat leiden is de onteigening noodzakelijk om het plan tijdig te kunnen verwezenlijken. Het doorlopen van de onteigeningsprocedure (van voorbereiding van de besluitvorming tot daadwerkelijke onteigening) bedraagt ongeveer 2,5 jaar.

Urgentie

De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. Het uitvoeringscontract zal in het 3^e kwartaal van 2026 worden afgerond. De aanbesteding van het werk start in het 2^e of 3^e kwartaal van 2028. De voorbereidende werkzaamheden starten in het 1^e kwartaal van 2029 en de feitelijke werkzaamheden zullen worden uitgevoerd vanaf het 2^e kwartaal van 2029. Afronding van de werkzaamheden zal plaats vinden in het 4^e kwartaal van 2030. Hiermee is aannemelijk dat binnen de in artikel 11.11 van de Omgevingswet genoemde termijn van drie jaar na het inschrijven van de onteigeningsakte een begin wordt gemaakt met de verwezenlijking van het plan.

Toepassing uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Overeenkomstig artikel 16.33b van de Omgevingswet en artikel 3:11, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) hebben de ontwerp-onteigeningsbeschikking met daarbij behorende stukken [PM: periode van zes weken: startdatum tot en met einddatum] in de gemeente Maashorst ter inzage gelegen. De stukken zijn binnen bovengenoemde periode tevens digitaal beschikbaar gesteld via de publicatie in het provinciaal blad.

De volgende stukken hebben in de hierboven genoemde periode ter inzage gelegen:

- Ontwerp-onteigeningsbeschikking (38/26 B);
- Concept Statenvoorstel (38/26 A);
- Lijst te onteigenen onroerende zaken;
- Grondtekeningen;
- Planologische grondslag met daarop een projectie van de grondtekening;
- Zakelijke beschrijving van het onteigeningsplan;
- [evt. andere documenten die inzicht geven in de wijze van uitvoering van het plan].

Datum

PM 2026

Documentnummer

Overeenkomstig artikel 3:12 van de Awb is van de ontwerp-onteigeningsbeschikking en van de terinzagelegging van de onteigeningsstukken op [PM: datum] openbaar kennis gegeven in het provinciaal blad van [PM: datum], nr. [PM:].

Verder is de ontwerp-onteigeningsbeschikking (met bijbehorend concept Statenvoorstel alsmede de onteigeningslijst) overeenkomstig artikel 3:13 van de Awb, voorafgaand aan de terinzagelegging toegezonden aan belanghebbenden. Daarbij zijn belanghebbenden gewezen op de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling zienswijzen over de ontwerp-onteigeningsbeschikking naar voren te brengen.

Zienswijzen:

PM zienswijzen opnemen.

Doel

Met het geven van een onteigeningsbeschikking wordt geborgd dat benodigde gronden tijdig beschikbaar komen om de maatregelen ten behoeve van de N264 voor het deel Nieuwedijk uit te voeren.

Argumenten

1. *Voor tijdige realisatie van het bestemmingsplan is de mogelijkheid om te kunnen onteigenen gewenst.*

Indien minnelijke verwerving van de benodigde gronden niet lukt, is voor de realisatie van het bestemmingsplan onteigening nodig. Een groot deel van de benodigde percelen is inmiddels verworven. Aangezien mogelijk met de overige grondeigenaren niet tot minnelijke overeenstemming kan worden gekomen, is het noodzakelijk de onteigeningsprocedure als sluitstuk achter de hand te hebben. Na het afgeven van de beschikking door uw Staten duurt het nog ongeveer een jaar voor de onteigening definitief wordt bekrachtigd door de rechtbank. Het proces van minnelijke verwerving gaat in de tussentijd onverminderd door. In deze periode zal het aantal noodzakelijk te verwerven percelen daardoor mogelijk verder afnemen. Duidelijkheid over het inzetten van onteigening biedt voor alle partijen helderheid over de ernst van de situatie. Hiermee samen hangt het kunnen aanbieden van een volledige schadeloosstelling (conform artikel 15.18 van de Omgevingswet). Wanneer de voorlopige schadeloosstelling door de rechtbank is vastgesteld (en betaald door de provincie), kan de provincie het verzoek voor het opmaken van de akte bij de notaris indienen.

2. *Met de realisatie van het bestemmingsplan worden belangrijke doelen gerealiseerd.*

De onteigeningsprocedure borgt een tijdige start van de realisatie van de reconstructie van de N264. Waarmee de verkeersveiligheid op het tracé van de N264 bij Odiliapeel wordt vergroot. De procedure voor onteigening is parallel gestart aan de minnelijke verwerving om zeker te stellen dat de uitvoering binnen de termijnen kan worden gerealiseerd.

Datum

PM 2026

Documentnummer

Kanttekeningen

1. *Het verzoek om bekrachtiging van de onteigeningsbeschikking kan door de rechtbank worden afgewezen.*

Nadat de onteigeningsbeschikking is vastgesteld, moet de provincie de rechtbank verzoeken om de onteigeningsbeschikking te bekrachtigen. De rechter voert ongeacht of er bedenkingen door belanghebbenden zijn ingebracht tegen de onteigeningsbeschikking een basistoets uit. De basistoets houdt in dat het verzoek in ieder geval wordt afgewezen als de onteigeningsbeschikking niet volgens de wettelijke vormvoorschriften is voorbereid of het onteigeningsbelang, de noodzaak of de urgentie als bedoeld in art. 11.5 Omgevingswet ontbreekt. In de voorbereiding van de onteigeningsbeschikking is door het Ontwikkelbedrijf zorgvuldig getoetst op de wettelijke vormvoorschriften. Bovendien is de ontwerp-beschikking met stukken voor een toets toegezonden aan het 'Kenniscentrum onteigening voor overheden'.

In de bekrachtigingsprocedure toetst de rechtbank volledig en *ex nunc* (veranderingen in de juridische, beleidsmatige of feitelijke context van de onteigeningsbeschikking nadat het bevoegd gezag de beschikking heeft gegeven). Het is daarom zaak voor de provincie om met de grondeigenaren en de overige belanghebbenden te blijven onderhandelen (en niet de behandeling door de rechter af te wachten).

Financiën

De middelen ten behoeve van de grondverwerving en eventuele onteigening, voor de aanleg van de infrastructurele werken zijn beschikbaar binnen het bestaande projectbudget

Klimaat

Het verzoek om onteigening is een middel om de maatregelen in het bestemmingsplan te realiseren. Afwegingen met betrekking tot klimaat komen aan bod in het project N264.36.

Europese en internationale zaken

Taxaties en aanbiedingen voldoen aan de Staatssteunregels.

Planning / vervolgprocedure

Nadat uw Staten tot het geven van de onteigeningsbeschikking hebben besloten vindt een bekendmaking en kennisgeving plaats. De bekendmaking vindt plaats door uitreiking aan belanghebbenden en degenen die een zienswijze naar voren heeft gebracht over de ontwerp-onteigeningsbeschikking. De onteigeningsbeschikking en bijhorende stukken worden ter inzage gelegd voor

een periode van zes weken. Daarvan wordt een kennisgeving gedaan in het Provinciaalblad. Belanghebbenden kunnen bedenkingen indienen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Noordoost Brabant.

Datum

PM 2026

Documentnummer

Binnen de periode van 6 weken waarbij de onteigeningsbeschikking ter inzage wordt gelegd, dient de provincie de rechtbank te verzoeken de beschikking te bekrachtigen. Als bedenkingen worden ingediend, wordt de provincie door de rechtbank in de gelegenheid gesteld daarop te reageren. Vervolgens kan de rechtbank partijen in de gelegenheid stellen voor repliek en dupliek. De rechtbank wijst het verzoek tot bekrachtiging in elk geval af (ook als daarover geen bedenkingen zijn ingediend) als de onteigeningsbeschikking niet volgens de wettelijke voorschriften is voorbereid, het onteigeningsbelang, de noodzaak of urgentie ontbreekt.

De uitspraak van de rechtbank moet door de provincie ter inzage worden gelegd en aan belanghebbenden worden toegezonden. Zowel de belanghebbenden als de provincie kunnen vervolgens beroep instellen tegen de uitspraak bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Gerechtelijke procedure en eigendomsovergang

Voordat daadwerkelijk sprake kan zijn van een eigendomsovergang, dient door een notaris een onteigeningsakte te worden ingeschreven in de openbare registers. Om de akte te kunnen inschrijven moet zijn voldaan aan drie vereisten:

1. er moet sprake zijn van een onherroepelijke onteigeningsbeschikking,
2. er moet sprake zijn van een onherroepelijk besluit ter uitvoering waarvan de onteigening nodig is (in het onderhavige geval het bestemmingsplan);
3. een bewijs van betaling van de voorlopige of overeengekomen schadeloosstelling moet worden overlegd. De voorlopige schadeloosstelling wordt door de civiele rechter vastgesteld in een tussenbeschikking in de gerechtelijke procedure die de provincie moet doorlopen om de schadeloosstelling te laten vaststellen.

Bijlagen

Onderstaande bijlagen kunnen tot vlak voor besluitvorming door uw Staten nog wijzigingen als gevolg van kadastrale aanpassingen of eventuele tussentijdse overeenstemming met grondeigenaren. Indien dit het geval is, zullen GS de gewijzigde documenten voor besluitvorming doorgeleiden.

1. Lijst van te onteigenen onroerende zaken
2. Concept Zakelijke beschrijving (toelichting op onteigeningsdossier)
3. Ontwerp grondtekening
4. PM: Advies van het 'Kenniscentrum onteigening voor overheden'

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

PM 2026

Documentnummer

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA